

Häädemeeste valla 2025. aasta eelarve seletuskiri

Häädemeeste valla 2025. aasta eelarve seletuskirja koostamise aluseks on valla põhimäärus, arengukava, eelarvestrateegia, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (KOFs) ja kohaliku omavalitsuste korralduse seadus (KOKS). Valla eelarve koostamise ja menetlemise kord on sätestatud Häädemeeste valla põhimääruses. Kasutatud on valla kehtivat arengukava ja eelarvestrateegiat perioodiks 2023 – 2027, mille aluseks on Häädemeeste Vallavolikogu 12.10.2023 määrus nr 12.

2025. aasta Häädemeeste valla eelarve eelnõu ja seletuskiri on koostatud koostöös hallatavate asutuste, struktuuriüksuste ning vallavalitsusega.

2012. aastast alates võetakse eelarvet koostades aluseks kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses ja selle rakendusaktides sätestatu. Valla eelarve on eelarveaasta põhitegevuse tulude, põhitegevuse kulude, investeerimistegevuse, finantseerimistegevuse ja likviidsete varade muutuse plaan koos täiendavate nõuete, volituste ja informatsiooniga, mis on aluseks vastava aasta tegevuste finantseerimisele.

Eelarve peab olema kooskõlas valla eelarvestrateegiaga.

Eelarve koostatakse tekkepõhiselt – tehingud kajastatakse vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse. Eelarve peab olema tasakaalus, st põhitegevuse tulud ja põhitegevuse kulud peavad olema tasakaalus, neile liidetakse investeerimistegevuse eelarveosa ja finantseerimistegevuse eelarveosa kogusumma ning likviidsete varade muutus, mis kokku teeb eelarve tulemi. Eelarve on tasakaalus, kui eelarve tulem võrdub nulliga.

Valla eelarveaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril. Eelarve eelnõu, vastuvõetud eelarve, eelarve muudatused ja lisaeelarved avalikustatakse. Eelarve jõustub eelarveaasta algusest. Eelarve ja kogu seletuskiri on koostatud eurodes.

Vallavalitsus esitab hiljemalt üks kuu enne eelarveaasta algust eelarve eelnõu koos lisadega vallavolikogule. Eelarve eelnõule lisatakse vastavalt seadusele seletuskiri andmetega eelmise eelarveaasta tegelike, käesolevaks eelarveaastaks määratud ja eelseisvaks eelarveaastaks kavandatud tulude ja kulude kohta vastavalt nende liigendusele ning antud ülevaade investeerimis- ja finantseerimistegevusest.

2025. aasta eelarve koostamisel on arvestatud riigi majanduse hetkeolukorda ja ametlikke majandusprognoose järgmiseks aastaks. Olulisem neist on Rahandusministeeriumi poolt koostatud süvine majandusprognoos. Valla jaoks on prognooside koostamisel olulised näitajad:

- riigisektori, sh omavalitsuste eelarve osakaalu vähenemine SKP- st;
- riigi, sh omavalitsuste netovõlakooormuse dünaamika prognoosid;
- tööhõive kasvuprognoosid;
- keskmise palga ja sellest tulenevalt tulumaksu kasvu prognoosid;
- hinnaindeksite ja inflatsiooni näitajate dünaamika.

Rahandusministeeriumi 2024. aasta suvine majandusprognosis.

Majanduse põhinäitajad (%)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
SKP reaalkasv	-3,0	-1,0	3,3	3,0	2,5	2,5
Inflatsioon	9,2	3,8	4,2	2,2	2,0	2,0
Tarbijahinnaindeksi muutus	9,2	3,8	4,2	2,2	2,0	2,0
Tööhõive kasv (15-74-aastased)	2,5	0,0	0,2	0,6	0,0	0,0
Töötuse määr	6,4	7,7	7,5	6,3	6,3	6,3
Palgakasv	11,5	6,4	4,6	5,0	4,8	4,6
Keskmise palga reaalkasv	2,1	2,6	0,3	2,7	2,7	2,5
Keskmine palk (euro)	1 833	1 951	2 040	2 141	2 244	2 347
Keskmise palga nominaalkasv	11,5	6,4	4,6	5,0	4,8	4,6

* Sisemajanduse koguprodukt on residentide toodetud lisandväärtuste summa kogu rahva majanduse ulatuses.

*Inflatsioon on raha väärtuse langemine, millest tulenevalt tõuseb kaupade või teenuste hinnatase. Hinnataseme tõus näitab raha reaalse ostujõu vähenemist. Peamine inflatsiooni mõõtmise vahend on inflatsioonimäär, mis mõõdab aasta jooksul hinnaindeksis toimunud muutust protsentides. Eestis mõõdab tarbijahindade inflatsiooni Statistikaamet, kes avaldab igakuiselt andmed tarbijahinnaindeksi ning selle osakomponentide muutuste kohta.

*Tarbijahinnaindeks iseloomustab tarbekaupade ja teenuste hinnamuutust.

*Tööhõive määr on hõivatute osatähtsus tööealises rahvastikus.

*Tööjõud on isikud, kes soovivad töötada ja on võimelised töötama ehk hõivatute ja töötute summa.

*Hõivatut on isik, kes uuritava perioodil töötas ja sai selle eest tasu kas palgatöötajana, ettevõtjana või vabakutselisena, töötas pereettevõttes või oma talus otsese tasuta või ajutiselt ei töötanud, tarbijahinnaindeks on indeks, mis iseloomustab tarbekaupade ja tasuliste teenuste hindade muutust.

*Keskmine palk on tegelikult töötatud ja mittetöötatud aja eest makstav tasu, mis on jagatud täistööajale taandatud töötajate keskmise arvuga.

EELRVEOSADE JAOTUS

Vallaelarve koondtabel (2025 vs 2024)

TULU KOOD	PÕHITEGEVUSE TULUD	2025 eelarve	2024 eelarve	2025 vs 2024	2025 vs 2024 %
30	Maksutulud	6 254 500	5 862 300	392 200	6,7
3000	Füüsilise isiku tulumaks	5 901 000	5 620 000	281 000	5,0
3030	Maamaks	350 000	238 800	111 200	46,6
3044	Reklaamimaks	3 500	3 500	0	0,0
32	Kaupade ja teenuste müük	2 004 685	1 676 280	328 405	19,6
320	Riigilõivud	12 000	12 000	0	0,0
3220	Laekumised haridusasutuste majandustegevusest	320 420	315 415	5 005	1,6
3221	Laekumised kultuuriasutuste majandustegevusest	10 500	8 500	2 000	23,5
3222	Laekumised spordiasutuste majandustegevusest	4 000	4 000	0	0,0
3224	Laekumised sotsiaalasutuste majandustegevusest	1 297 865	1 205 465	92 400	7,7
3225	Laekumised elamu- ja konnaalmajandustegevusest	3 500	3 500	0	0,0
3229	Laekumised üldvalitsemisasutuste majandustegevusest	1 000	1 000	0	0,0
3233	Üüri- ja renditulud	3 300	3 300	0	0,0
3237	Laekumised õiguste müügist	352 100	112 100	240 000	214,1
3238	Muu toodete ja teenuste müük	0	11 000	-11 000	-100,0
35	Saadud toetused	3 434 961	3 782 980	-348 019	-9,2
3500	Sihtotstarbelised toetused	6 600	259 716	-253 116	-97,5
3520	Mittesihtotstarbelised toetused	3 418 181	3 512 569	-94 388	-2,7
3521	Saadud tegevustoetused	10 180	10 695	-515	-4,8
38	Muud tulud	90 000	90 000	0	0,0
3825	Laekumised vee erikasutusest, kaevandamisõiguse tasud	90 000	90 000	0	0,0
	PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	11 784 146	11 411 560	372 586	3,3
KULU KOOD	PÕHITEGEVUSE KULUD				
40,41,45	Antud toetused, eraldised	947 754	880 388	67 366	7,7
50	Personalikulud	6 816 466	6 510 158	306 308	4,7
55	Muud tegevuskulud	3 232 967	3 238 186	-5 219	-0,2
60	Muud kulud (reservfond, riigilõivud)	130 600	107 572	23 028	21,4
	PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	11 127 787	10 736 304	391 483	3,6
	PÕHITEGEVUSE TULEM	656 359	675 256	-18 897	-2,8
KOOD	INVESTEERIMISTEGEVUS				
1551	Materiaalsete varade soetamine ja renoveerimine	-280 000	-1 711 296	1 431 296	-83,6
1501	Osaluste soetus	-184 000	-191 000	7 000	0,0

3502	Sihtotstarbelised toetused põhivara soetuseks	160 000	590 809	-430 809	-72,9
381	Põhivara müük	100 000	0	100 000	0,0
4502	Sihtotstarbelised eraldised põhivara soetuseks	-120 000	-582 555	462 555	-79,4
655	Finantstulu	10 000	10 000	0	0,0
655	Intressi- ja viivisetulud	10 000	10 000	0	0,0
650	Intressikulu	-181 800	-181 800	0	0,0
650	Laenude intressid ja muud intressikulud	-181 800	-181 800	0	0,0
	INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-495 800	-2 065 842	1 570 042	-76,0
	EELARVE TULEM (põhi- ja investeerimistegevuse) +/-	160 559	-1 390 586	1 551 145	-111,5
KOOD	FINANTSEERIMISTEGEVUS				
20.5.	Kohustuste võtmine (+)	0	600 000	-600 000	0,0
20.6.	Kohustuste tasumine (-)	534 902	495 209	39 693	8,0
	FINANTSEERIMISTEGEVUS KOKKU	-534 902	104 791	-639 693	-610,4
1001	LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+suurenemine, - vähenemine)	-374 343	-1 285 795	911 452	-70,9
	PÕHITEGEVUSEGA SEOTUD NÕUETE JA KOHUSTUSTE MUUTUS	0	0	0	0,0
	EELARVE KULUD (põhitegevuse kulud, investeerimistegevus)				
KOOD	TEGEVUSALA				
01	Üldised valitsussektori teenused	1 470 420	1 395 188	75 232	5,4
01111	Vallavolikogu	54 755	54 755	0	0,0
01112	Vallavalitsus	956 575	904 181	52 394	5,8
01114	Reservfond	130 000	106 972	23 028	100,0
01600	Muud üldised valitsussektori teenused (Valimised)	21 675	21 865	-190	0,0
01700	Valitsussektori võla teenindamine	181 800	181 800	0	0,0
01800	Üldiseloomuga ülekanded valitsussektoris	125 615	125 615	0	0,0
03	Avalik kord ja julgeolek	20 785	66 100	-45 315	-68,6
03100	Politsei	0	0	0	0
03200	Päästeteenused	0	53 496	-53 496	-100,0
03600	Muu avalik kord ja julgeolek	20 785	12 604	8 181	64,9
04	Majandus	296 498	1 147 862	-851 364	-74,2
04210	Maakorraldus	24 400	24 400	0	0,0
04510	Teede ehitus ,remont	150 500	950 500	-800 000	-84,2
04512	Ühistranspordi korraldamine	63 000	63 000	0	0,0
04520	Veetransport	0	0	0	0,0
04710	Kaubandus	1 000	1 000	0	0,0
04730	Turism	5 000	46 455	-41 455	-89,2
04740	Üldmajanduslikud arendusprojektid (territoriaalne planeerimine)	50 398	54 307	-3 909	100,0

04900	Muu majandus	2 200	8 200	-6 000	-73,2
05	Keskkonnakaitse	412 360	519 143	-106 783	-20,6
05100	Jäätmekäitlus	131 700	146 548	-14 848	-10,1
05101	Avalike alade puhastus	280 660	372 595	-91 935	-24,7
06	Elamu- ja kommunaalmajandus	502 340	697 425	-195 085	-28,0
06300	Veevarustus	323 000	442 555	-119 555	-27,0
06400	Tänavavalgustus	90 600	170 600	-80 000	-46,9
06605	Muu elamu- ja kommunaalmajandus	88 740	84 270	4 470	5,3
07	Tervishoid	16 720	14 720	2 000	13,6
07600	Muu tervishoid	16 720	14 720	2 000	13,6
08	Vabaaeg ,kultuur ja regioon	1 047 588	967 389	80 199	8,3
08102	Sportitegevus	328 285	311 825	16 460	5,3
08107	Noorsootöö ja noortekeskused	29 305	27 305	2 000	7,3
08201	Raamatukogud	176 585	172 890	3 695	2,1
08202	Rahva- ja kultuurimajad	390 078	350 239	39 839	11,4
08203	Muuseum	34 605	34 030	575	1,7
08207	Muinsuskaitse(Pätsiplats)	1 500	3 000	-1 500	-50,0
08300	Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	45 230	26 100	19 130	73,3
08600	Muu vabaaeg, kultuur, religioon	42 000	42 000	0	0,0
09	Haridus	5 993 681	6 698 252	-704 571	-10,5
09110	Alusharidus	1 880 960	2 621 698	-740 738	-28,3
09212	Põhiharidus/Põhikoolid	3 321 435	3 309 654	11 781	0,4
09213	Üldkeskhariduse otsekulud	114 810	116 906	-2 096	-1,8
09300	Kutseõppeasutused	0	0	0	0,0
09510	Noorte huviharidus ja huvitegevus	318 986	336 725	-17 739	-5,3
09600	Koolitransport	55 000	50 000	5 000	10,0
09601	Koolitoit	287 990	247 576	40 414	16,3
09800	Muu haridus	14 500	15 693	-1 193	-7,6
10	Sotsiaalne kaitse	2 133 195	1 896 876	236 319	12,5
10120	Puudega inimese erihooldekandeteenus	24 105	24 105	0	0,0
10121	Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	12 500	12 500	0	0,0
10123	Puudega inimese tugisikuteenus	20 070	20 070	0	0,0
10124	Puudega täisealise isiku hooldus	22 100	22 100	0	0,0
10126	Puudega lapse lapsehoiuteenus	52 000	48 000	4 000	0,0
10127	Puudega inimese sotsiaaltransporditeenus	136 000	110 000	26 000	0,0
10200	Hooldekodu	1 028 870	922 043	106 827	11,6
10200	Üldhooldekodude hooldusteenus (KOV)	392 140	327 761	64 379	0,0
10201	Muu eakate sotsiaalne kaitse	7 800	6 195	1 605	25,9
10202	Eakate koduteenus	30 915	29 210	1 705	0,0
10400	Asendus- ja järelhooldus	26 136	26 136	0	0,0
10402	Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	81 940	87 000	-5 060	-5,8
10403	Lapse tugiisikuteenus	38 380	23 375	15 005	0,0
10404	Turvakoduteenus	200	200	0	0,0
10600	Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	10 275	10 272	3	0,0
10701	Riiklik toimetulekutoetus	88 604	81 016	7 588	9,4
10704	Võlanõustamisteenus	3 000	1 695	1 305	0,0
10900	Muu sotsiaalne kaitse	158 160	145 198	12 962	8,9

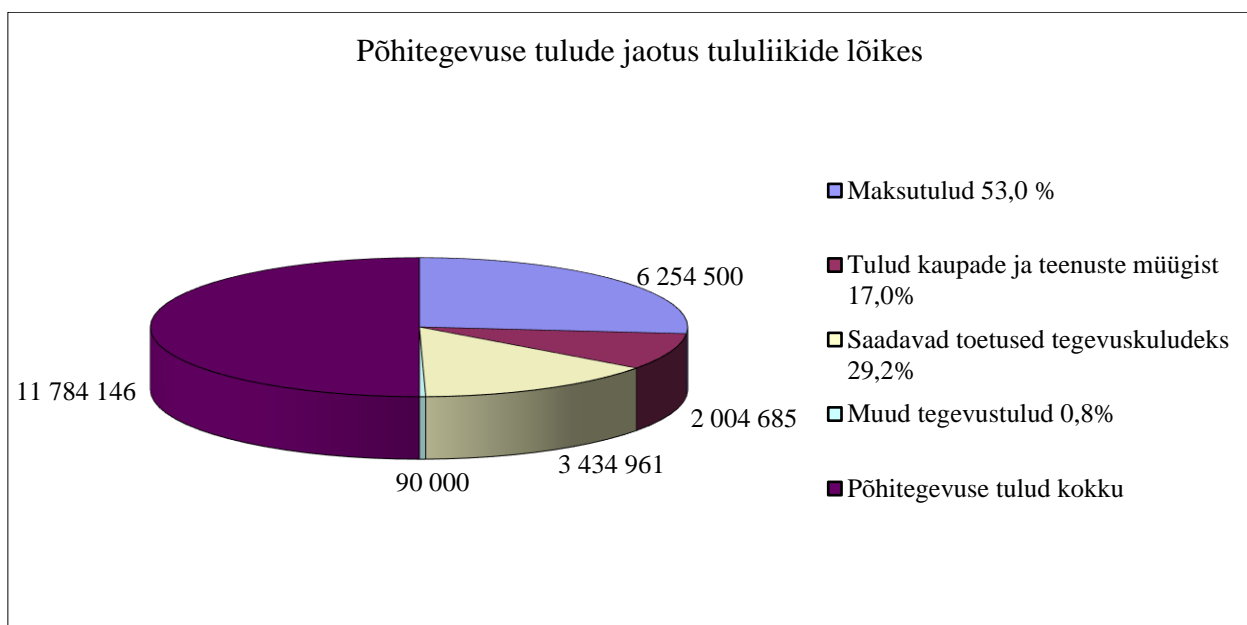
	EELARVE KULUD (põhitegevuse kulud ,investeeringustegevus) KOKKU	11 893 587	13 402 955	-1 509 368	-11,3

EELARVE PÕHITEGEVUSE TULUD

Häädemeeste valla 20245 aasta eelarve põhitegevuse tulude prognoositav maht on planeeritud **11 784,1** tuhat eurot. Põhitegevuse tulud moodustavad valla 2025. aasta eelarve tulude kogumahust suure enamuse ja nende hulgas omakorda on suurima osakaaluga maksutulud, moodustades 53,0%.

Põhitegevuse tulude jaotus tululiikide lõike (eurodes):

30	Maksutulud	6 254 500
32	Kaupade ja teenuste müük	2 004 685
35	Saadud toetused	3 434 961
38	Muud tulud	90 000
	Tulud kokku	11 784 146

Põhitegevuse tulud:

- **Maksutulud**

Maksud jagunevad riiklikeks ja kohalikeks maksudeks, kuid eelarve struktuuris eraldi vastavat liigendust ei kasutata. Riiklikud maksud on füüsilise isiku tulumaks ja maamaks ning kohalikud maksud Häädemeeste vallas – reklaamimaks. Maksude laekumist reguleerib maksukorralduse seadus.

Füüsilise isiku tulumaksu laekumise prognoos on **5901,0** tuhat eurot.

Füüsilise isiku tulumaksu laekumist reguleerivad tulumaksuseadus ja füüsilise isiku tulumaksu kohalikele omavalitsusüksustele eraldamise kord. Tulumaksu laekumist mõjutab maksumaksjate arv, brutosissetulek ja riigi poolt igal aastal omavalitsustele kehtestatav tulumaksu laekumise määr.

Tulumaks on Häädemeeste valla peamine tuluallikas ja selle osakaal eelarve põhitegevuse tuludes on 50%. Tulumaks on riiklik maks, mis on kehtestatud maksukorralduse seaduse ja tulumaksu seaduse alusel. Tulumaksu laekumist võib järgnevatel aastatel mõjutada tulumaksuseaduse

muudatus, millega muudetakse alates 01.01.2024 kohalikule omavalitsusele tulumaksu eraldamise määra ja tingimusi. 2020. aastast kuni 2023. aasta lõpuni on laekunud kohalikule omavalitsusele tema elaniku maksustatavalt brutotulult (v.a. pensionid, dividendid ja vara müük) 11,96% füüsilise isiku tulumaksu. 2024. aastal eraldati kohalikule omavalitsusele tulumaksu 11,89% füüsilise isiku maksustatavalt tulult (v.a. kohustuslik ja täiendav kogumispension, dividendid ja vara võõrandamisest saadud kasu) ning tulumaksu 2,5% füüsilise isiku riiklikult pensionilt.

Alates 01.01.2025 eraldatakse kohalikule omavalitsusele tulumaksu 11,29% füüsilise isiku maksustatavalt tulult (v.a. kohustuslik ja täiendav kogumispension, dividendid ja vara võõrandamisest saadud kasu) ning tulumaksu 5,5% füüsilise isiku riiklikult pensionilt.

Tulumaksu arvutuse aluseks on prognoositav brutotulu saajate arv ja keskmine brutotulu kuus (eurodes):

Näitajad	2021	2022	2023	2024	2025 eelarve*
Elanike arv aasta lõpu seisuga	4909	4986	5043	5021	4961
<i>Elanike arvu muutus</i>	-3	77	57	-22	-60
Tööealiste maksumaksjate arv (<i>Regionaal-ja Põllumajandus- ministeeriumi andmed - töötasu, rendi tulu, intressi tulu saavad maksumaksjad</i>)	2264	2379	2496	2990	2990
Tööealiste maksumaksjate arvu muutus	45	160	117	494	0
Pensionitulu saajate arv	0	0	0	1164	1184
Väljamaksed füüsilistele isikutele	33 121 405	37 501 672	42 464 273	47 266 610	46 594 668
Pensionitulu	7 543 407	8 051 785	9 442 780	10 712 843	11 644 764
Palgatöötaja keskmine brutotulu kuus (<i>Regionaal-ja Põllumajandusministeerium</i>)	1294	1429	1583	1665	0
<i>Eesti keskmine (Statistikaamet)</i>	1547	1645	1832	1953	0
Tulumaksu laekumine	3 961 320	4 567 611	5 078 727	5 620 000	5 901 000
Tulumaksu laekumise kasv	5%	15%	11,2%	10,7%	5%
<i>sh tulumaks pensionitulult</i>	0	0	0	267 400	640 462
<i>sh tulumaks muudelt tuludelt</i>	3 961 320	4 567 611	5 078 727	5 352 600	5 260 538
KOV-le eraldatav % maksumaksjate maksustavast tulust	11,96%	11,96%	11,96%	11,89%	11,29%
KOV-le eraldatav % maksumaksjate riiklikult pensionilt tasutud tulumaksust	0	0	0	2,5%	5,5%
Muutus eelneva aastaga	192 866	606 291	511 116	541 273	281 000

*prognoos/plaan

Seisuga	Demograafiline struktuur							Rahvaarv kokku
	lapsed 0-6	lapsed 7-18	lapsed 7-15	tööealised 19-64	eakad 65-...	eakad 65-84	eakad 85-...	
01.01.2024	310	677	500	2 988	1 046	913	133	5 021
01.11.2024	285	669	489	2931	1076	933	143	4961

Vastavalt 2025. aasta eelarve koostamise lähtetingimustele lähtutakse 2024. aasta tasemest. 2025. aasta laekumine on planeeritud 2024. aasta laekumise tasemel. Arvestades majandusprognoside konservatiivsust ja elanike arvu stabiilsust, ei prognoosita ka valla 2025. aasta eelarves erakorralist tulumaksu tõusu, va pensionitulult arvestatud tulumaks, mis on mõeldud üldhooldekodudele hooldusteenuse eest tasumiseks.

Maamaksu laekumise mahuks on 2025. aastaks planeeritud **350** tuhat eurot.

See tuleneb Hädemeeste Vallavolikogu 26. septembri 2024. aasta määrusest nr 7, mis kehtestab maamaksumäärad. Maamaksu laekumine on olnud viimastel aastatel stabiilne ja korrapärane vastavalt maksu tähtaegadele. Maamaks moodustab eelarve põhitegevuse tulude mahust 3,0%.

Maamaksu laekumine aastate lõikes on järgmine:

Aasta	Laekumine (eurodes)
2021	216 326
2022	218 538
2023	217 491
2024*	238 800
2025*	350 000

*prognoos/plaan

Reklaamimaksu määrus on kehtestatud Hädemeeste Vallavolikogu 25. oktoobri 2018.a määrusega nr 28. Reklaamimaksu laekumist on planeeritud **3,5 tuhat eurot**.

Reklaamimaksu laekumine aastate lõikes:

Aasta	Laekumine (eurodes)
2021	3 020
2022	3 510
2023	4 710
2024*	3 500
2025*	3 500

*prognoos/plaan

Riigilõiv, kaupade ja teenuste müük.

Riigilõivu laekumist on planeeritud eelarvesse **12 tuhat eurot**.

Valla eelarvesse laekuvad riigilõivud vastavalt riigilõivuseadusele: ehitusseadustiku alusel tehtavate toimingute eest.

Riigilõivu laekumine aastate lõikes:

Aasta	Laekumine (eurodes)
2021	15 075
2022	17 397
2023	13 120
2024*	12 000
2025*	12 000

*prognoos/plaan

Laekumised haridusasutuste majandustegevusest on planeeritud 2025. aastaks summas **320,4 tuhat eurot**.

Tulu koosneb valla hallatavate haridusasutuste omatuludest, teistelt omavalitsustelt saadavast tulust, kui nende lapsed käivad Hädemeeste valla haridusasutustes.

Arvlemise piirsumma Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu alusel 2025. aastal on põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 83 lõike 7 kohaselt 109 eurot õpilase kohta kuus.

Hädemeeste Vallavalitsuse määrusega kinnitatakse igal aastal munitsipaalkoolide ja lasteaedade **õpilaskoha tegevuskulu** arvestuslik maksumus järgmiseks aastaks, mis on aluseks arvlemisel teiste omavalitsustega. Käesolevas eelarves on kavandatud munitsipaalkoolide piirsummaks samuti 109 eurot õpilase kohta kuus.

Vanemate poolt osaliselt koolieelse lasteasutuste kulude tasumise määrad ja tasumise korra kinnitab volikogu, kehtiva määruse järgi on see 5% alampalgast (44,30 eurot), 4% alampalgast (35,44 eurot) alates teisest lapsest, kui lasteaias käib kaks last. Alampalk alates 01.jaanuar 2025 on 886 eurot.

Lapse toidukulu lasteaias katab täies ulatuses lapsevanem. Toidukulu päevamaksumuse otsustab lasteasutuse hoolekogu ja kinnitab asutuse juht.

Valla lasteaedade toidupäeva maksumused on järgmised (eurodes):

Näitajad	Toidupäeva maksumus
Hädemeeste Lasteaed	2,65
Kabli Lasteaed	2,65
Uulu Lasteaed	2,30
Tahkuranna LAK	1,80

Haridusasutuste majandustegevusest laekumiste prognoos on järgmine (eurodes):

Näitajad	2022 täitmine	2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
Laekumised haridusasutuste majandustegevusest				
Hädemeeste Muusikakool	10 739	10 653	14 175	12 330
Hädemeeste Lasteaed	34 711	45 081	46 225	40 335
Kabli Lasteaed	11 185	11 023	10 335	15 895
Uulu Lasteaed	50 980	64 020	76 580	93 560
Tahkuranna LAK	18 919	21 744	20 800	18 915
Hädemeeste Keskkool	19 422	17 206	19 500	12 000
Uulu Põhikool	7 626	6 341	6 500	3 500
Metsapoole Põhikool	872	2 594	1 300	1 300
Haridusteenus (teised OV-d)	107 394	117 232	120 000	100 000
Kokku	261 848	295 894	315 415	297 835

Laekumised kultuuriasutuste majandustegevusest on planeeritud 10,5 tuhat eurot.

Valla raamatukogude, Häädemeeste Muuseumi, Häädemeeste Huvikeskuse ja Treimani Rahvamaja tulud ruumide kasutusse andmisest ja ürituste piletitulu.

Näitajad	2022 täitmine	2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
Laekumised kultuuriasutuste majandustegevusest				
Häädemeeste Huvikeskus	2 335	6 249	6 000	8 000
Treimani Rahvamaja	1 533	1 089	1 000	1 000
Häädemeeste Muuseum	1 233	1 056	1 500	1 500
Raamatukogud	19	0	0	0
Kokku	5 120	8 394	8 500	10 500

Laekumised spordiasutuste majandustegevusest on planeeritud 4,0 tuhat eurot.

Peamiselt Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuse tulud ruumide kasutusse andmisest ja ürituste piletitulu.

Näitajad	2022 täitmine	2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
Laekumised spordiasutuste majandustegevusest				
Uulu KSK	13 066	4 273	4 000	4 000
Kokku	13 066	4 273	4 000	4 000

Laekumised sotsiaalasutuste majandustegevusest on planeeritud 1297,9 tuhat eurot.

Häädemeeste Eakate Kodu omatulud teenuste osutamise ja ravimite eest summas 1261,3 tuhat eurot. Planeeritud on kohamaksu tõus alates 01.04.2025 ja laekumine ravimite ja teenuste eest kokku summas 90 tuhat eurot.

Eakate Kodus on arvestuses 1 kuu 69 hooldatavaga. Eelarve koostamise ajal on Häädemeeste Eakate Kodu kohamaksu suurused alljärgnevad:

- 1. üldhooldusteenus tase 1** - madala hooldusvajadusega kliendile **1100 eurot**;
- 2. üldhooldusteenus tase 2** – keskmise hooldusvajadusega kliendile **1250 eurot**;
- 3. üldhooldusteenus tase 3** - kõrge hooldusvajadusega kliendile **1500 eurot**;
- 4. üldhooldusteenus tase 4** – väga kõrge hooldusvajadusega kliendile **1800 eurot**.

Punktides 1 kuni 4 nimetatud kohamaksudele lisandub 200 eurot, kui klient kasutab üldhooldusteenust ühekohalises toas.

Punktides 1 kuni 4 nimetatud kohamaksudele lisanduvad üldhooldusteenusel viibiva isiku osas tehtud kulutused tema retseptiravimitele.

Erivajadustega inimeste riikliku hoolekande projekti toetus (Sotsiaalkindlustusamet) summas 24,1 tuhat eurot (4 inimest).

Avahooldusteenuse osutamine 2,5 tuhat eurot.

Puuetega inimeste transporditeenuse omaosalus 10,0 tuhat eurot.

Laekumised sotsiaalasutuste majandustegevusest (eurodes):

Näitajad	2022 täitmine	2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
Häädemeeste Eakate Kodu	839 806	1 113 520	1 169 860	1 261 260
Sotsiaalteenused (avahooldus)	2 541	2 668	2 500	2 500

Erivajadustega inimeste projekt (Sotsiaalkindlustusamet)	30 559	24 067	24 105	24 105
Puuetega inimeste sotsiaaltranspordi omaosalus	4 477	9 413	9 000	10 000
Kokku	877 383	1 149 668	1 205 465	1 297 865

Laekumised elamu-ja kommunaalmajanduse tegevusest summas **3,5 tuhat eurot** (Võiste sotsiaalkorterid, Metsapoole korter, Uulu korter, Häädemeeste Pärnu mnt 11-5 korter).

Laekumised üldvalitsemisasutuste majandustegevusest summas **1,0 tuhat eurot** on tasud reklaami avaldamise eest valla lehes.

Üüri- ja renditulud summas **3,3 tuhat eurot** sisaldavad vallale kuuluvate mitteeluruumide üürile andmisest saadavat tulu (Uulus ilutuba ja juuksur, Häädemeestel SA Pärnu Haigla (kiirabi), OÜ Kerluxet, TÜ Kirje, M. Aasma).

Laekumised õiguste müügist all kajastatakse summas **352,1 tuhat eurot** hoonestusõiguse seadmise tasud Jaagupi Sadama Arendus OÜ-lt, osäühing Golferilt, Tele 2 Eesti AS- lt ja Elisa Eesti AS- lt.

Kaupade ja teenuste tulud summas **2004,7 tuhat eurot** moodustavad eelarve põhitegevuse tulude mahust **17,0%**.

Sihtotstarbelised ja antud toetused tegevuskuludeks summas **16,8 tuhat eurot**:

- koolipiimatoetus ja koolipuuviljatoetus 6,6 tuhat eurot PRIA -lt;
- Pärnu keskraamatukogult raamatute soetuseks 10,2 tuhat eurot.

Eelarvesse on planeeritud need tulud, mille suhtes on eraldamise otsused tehtud. Hilisemad eraldised ja nende otsused lülitatakse eelarvesse nende laekumise ajalises järjekorras. Selliseid eraldisi võib tulla nii riigieelarvest kui ka riigi sihtasutustelt ja mittetulundusühingutelt.

Tasandus-ja toetusfondi eraldised summas **3418,2 tuhat eurot** on eelarves kajastatud vastavalt eelnõu koostamise ajal teadaolevatele andmetele.

Tasandus-ja toetusfondi jaotus ja võrdlusandmed (eurodes):

Näitajad	2021	2022	2023	2024	2025
Tasandus-ja toetusfond	2 729 625	3 062 175	3 605 475	3 469 077	3 418 181
Tasandusfondi eraldised	970 153	1 148 147	1 123 880	1 144 282	1 025 828
Toetusfondi eraldised					
eraldised hariduskuludeks	1 247 912	1 443 641	1 858 921	1 909 210	1 960 203
<i>sh</i> töajõukulud (põhikool)	1 012 307	1 181 918	1 556 530	1 600 017	1 648 552
<i>sh</i> töajõukulud (direktorid, õppealajuhatajad)	62 599	62 599	62 599	62 599	62 599
<i>sh</i> töajõukulud (gümnaasium)	49 836	55 476	81 016	92 172	78 557
riigi eraldus kokku hariduse personalikuludeks	1 124 742	1 299 993	1 700 145	1 754 788	1 789 708
<i>sh</i> koolitus	6 786	6 786	6 786	6 786	6 786
<i>sh</i> õppevahendid	23 883	25 764	27 531	27 417	27 018
<i>sh</i> tõhustatud ja eritoe	19 176	27 648	33 264	29 376	47 088

<i>tegevuskuludeks</i>					
<i>sh vahendid koolilõuna toetuseks</i>	73 325	79 100	84 525	84 175	82 950
<i>sh kultuuriranis</i>	0	4 350	6 670	6 668	6 653
<i>sh Haridus-ja Teadusministeeriumi eelarvest toetus õpetajate tööjõukuludeks</i>	0	0	0	22 207	0
lasteaiasõpetajate tööjõukulud	45 571	44 547	45 078	49 264	49 264
toimetulekutoetus	79 247	122 526	90 108	73 072	88 604
sündide ja surmade registrite korraldamise toetus	516	751	254	160	160
matusetootus	16 734	16 589	16 762	0	0
asendus-ja järelehooldusteenuse toetus	54 122	0	0	0	0
raske-ja sügava puudega lastele abi osutamise toetus	8 387	9 849	9 538	9 893	9 893
huvihariduse-ja huvitegevuse toetus	109 648	79 908	80 721	76 855	69 877
teede hoiu toetus	197 335	196 217	204 181	204 341	206 341
Vaimse tervise edendamise toetus	0	0	0	0	8 171
Pikaajalise hoolduse korralduse toetus	0	0	140 328	0	0
Kõrgenenud kulude toetus(elekter, küte)	0	0	32 704	0	0

Hariduskulude eraldiste arvutamisel on aluseks õpilaste arv 473, sh keskkoolis 30.

Hariduskuludeks määratud eraldiste summast eraldatakse õpikute ja õppevahendite soetuseks 57 eurot õpilase kohta, koolilõuna toetuse arvestamise aluseks on 1 euro õpilase kohta päevas (aastas 175 eurot), kultuurirannitsa toetus põhikooli õpilastele 15 eurot ühe õpilase kohta aastas.

Saadud toetused moodustavad eelarve põhitegevuse tulude mahust 29,1%.

Muud tulud.

Laekumised vee erikasutusest ja maavarade kaevandamisega seotud tasudelt on planeeritud eelarvesse **90,0 tuhat eurot.**

Muude tuludena on arvestatud tulud keskkonnatasudest sh kaevandamisõiguse ja vee erikasutuse tasu. Keskkonnatasud on riigi jaoks omanikutulu ja valdade jaoks on keskkonnahäiringu kompensatsioon. Keskkonnatasude määrad ja jaotus on kehtestatud keskkonnatasude seadusega. Vastavalt veeseadusele korraldab vee kasutamist ja kaitset riiklikul tasandil Vabariigi Valitsus. Kohalik omavalitsus annab oma halduspiirkonnas nõusoleku vee erikasutuseks. Vee erikasutus on vee kasutamine veekogu või põhjaveekihi seisundit mõjutavate ainete, ehitiste või tehnovahenditega. Erikasutuseks peab kasutajal olema tähtajaline luba, mille annab keskkonnateenistus. Vee erikasutusõiguse tasu kogub Keskkonnaamet. Keskkonnatasude seaduse alusel laekub vee-erikasutuse tasust 50% valla eelarvesse ja 50% riigieelarvesse.

Maavarade kaevandamisõiguse tasu sõltub väljakaevatud maavara kogustest.

Muud tulud moodustavad põhitegevuse tuludest 0,8 %.

Arumetsa külas asub tegutsev Arumetsa II savikarjäär, mille kaevandamisest laekub kohalikele omavalitsusele maavara kaevandamise tasu (ressursitasu). Ressursitasu saab kasutada Arumetsa paisjärve korrastamisprojekti koostamiseks ja hiljem Arumetsa puhkekoha rajamiseks.

EELARVE PÕHITEGEVUSE KULUD

Vastavalt KOFS-is sätestatule peavad vallaeelarve põhitegevuse kulud olema jaotatud vähemalt antavateks toetusteks ja muudeks tegevuskuludeks, mis omakorda jaguneb personalikuludeks, majandamiskuludeks ja muudeks kuludeks (nt maksud, lõivud, viivised, reservfond).

Antavad toetused summas **947,7 tuhat eurot** jagunevad füüsilistele isikutele antavateks toetusteks, näiteks toimetulekutoetus või stipendiumid ja juriidilistele isikutele antavateks toetusteks, näiteks tegevus- ja projektitoetused.

Personalikulud on 2025. aastal kokku **6816,5 tuhat eurot**.

Häädemeeste valla 17 hallatavas asutuses ja vallavalitsuses on kokku 237,3 ametikohta ja tööd antakse 272 inimesele.

Muud tegevuskulud (majandamiskulud) on 2025. aastaks planeeritud kokku summas **3233,0 tuhat eurot**.

Muude kulude real summas **130,6 tuhat eurot** sisaldub reservfond, mis 2025. aastal on planeeritud 130,0 tuhat eurot (sh hariduse vahendid 20 tuhat eurot ja kaasava eelarve vahendid 10,0 tuhat eurot) ja 0,6 tuhat eurot on riigilõivude tasumiseks.

Eelarve põhitegevuse kulude maht on planeeritud **11 127,8 tuhat eurot**.

KOFS järgi peab eelarves põhitegevuse kulude maht olema väiksem või äärmisel juhul võrdne põhitegevuse tulude mahuga. Häädemeeste valla eelarves on see vahe **656,4 tuhat eurot**. Seda nimetatakse eelarve põhitegevuse tulemiks. Mida suurem on eelarve põhitegevuse tulem, seda suurem on omavalitsuse finantseerimise võime.

Eelarves on põhitegevuse kulud jaotatud vastavalt valdkondade klassifikaatorile.

2021., 2022., 2023. ja 2024. aastate põhitegevuse kulude võrdlusandmed sisaldavad täiendavalt peale eelarve kinnitamist lisandunud sihtotstarbeliste ja mittesihtotstarbeliste toetuste eraldamise otsuste alusel tehtud kulutusi. Need toetused lülitatakse nende laekumise järjekorras eelarvesse lisaeelarvega või valitsuse korralduse alusel. Samuti sisaldavad võrdlusandmed vallavalitsuse korralduste alusel reservfondi eraldiste alusel tehtud kulutusi. 2025. aasta eelarve neid toetusi ja eraldisi ei sisalda.

2025. aasta eelarve koostamisel on pandud jätkuvalt põhirõhk töötajate personalikuludele (arvestatud tõusu 8%, va õpetajad ja alampalga saajad) ja majanduskulude hinnatõusule (alates 01.07.2025 käibemaks 22%-lt 24%-le; mootorsõidukimaks).

Tööjõukulude osas on arvestatud töötasu miinimummääruga 886 eurot (2024. aastal 820 eurot). Töötasu alammäär tõuseb 8%.

Üldhariduskoolide õpetajate miinimumtasu on 1820 eurot (2024. aastal 1820 eurot; 2023. aastal 1749 eurot). Vabariigi Valitsus ei plaani õpetajate töötasu alammäära 2025. aastal muuta.

Lasteaedade õpetajate miinimumtasu on 90% Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud üldhariduskoolide õpetajate kuu töötasu alammäärast (1638 eurot). Kõrgharidusega lasteaiasõpetajate töötasu alammäär on 95% Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud üldhariduskoolide õpetajate kuu töötasu alammäärast (1729 eurot).

Häädemeeste valla hallatavas muusikkoolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate kuu töötasu alammäär on 90% Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud üldhariduskoolide õpetajate kuu töötasu alammäärast (1638 eurot). Kesk-eriharidusega õpetaja kuu töötasu alammäär on 85% muusikakoolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate kuu töötasu alammäärast (1547 eurot).

Haridusasutuste juhtidele on planeeritud palgatõus 8%.

Põhitegevuse kulude jaotus valdkondade lõikes on järgnev (eurodes):

Tunnus	Tegevusvaldkond	2021 täitmine	2022 täitmine	2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
01	Üldised valitsemissektori teenused	920 029	1 044 102	1 021 306	1 213 388	1 288 620
03	Korraldus	0	2 697	0	66 100	20 785
04	Majandus	136 647	90 464	100 035	210 500	146 498
05	Keskkonnakaitse	284 438	361 162	332 053	336 643	292 360
06	Elamu- ja konnaalrajandus	141 437	228 407	214 856	179 870	198 340
07	Tervishoid	16 879	17 860	31 276	14 720	16 720
08	Vaba-aeg, kultuur ja region	724 087	783 085	826 522	957 389	1 037 588
09	Haridus	3 968 111	4 575 660	5 400 924	5 860 818	5 993 681
10	Sotsiaal	1 093 587	1 448 596	1 757 997	1 896 876	2 133 195
	KOKKU	7 285 215	8 552 033	9 684 969	10 736 304	11 127 787

VALDKONDADE TUTVUSTUS

01 ÜLDISED VALITSEMISSEKTORI TEENUSED

- **Volikogus** on 19 liiget, 4 alalist komisjoni. Volikogu eelarve maht on **54,8 tuhat eurot**.
- **Vallavalitsuse** teenistuses töötab 19 inimest, sh 17 ametnikuna ja 2 töölepingu alusel. Ametikohti on kokku 18,0. Vallavalitsuse liikmeid 4, neist palgalisi 1. Vallavalitsuse eelarve maht on **956,6 tuhat eurot**.
- **Reservfond** summas **130,0 tuhat eurot** on ette nähtud ootamatuteks ja erakorralisteks kuludeks, väljaminekute aluseks on vallavalitsuse korraldus. Reservfondis arvestatud 10,0 tuhat eurot kaasava eelarve vahendeid. Häädemeeste valla eelarve reservfondi suuruseks peab olema vähemalt 1% eelarve mahust.
- Tegevusala **Muu avaliku kord julgeolek** all kajastuvad valla kriisispetsialisti tööga seotud kulud ning vallas kriisivalmiduse loomisega seotud kulud.
- **Omavalitsusliitude ja MTÜ-de liikmemaks ja tegevuskulude toetus** summas **125,6 tuhat eurot** :

MTÜ Pärnumaa Omavalitsuste Liit	101,3 tuhat eurot
MTÜ Eesti Linnade Liit	4,7 tuhat eurot
MTÜ Liivi Lahe Kalanduskogu	2,1 tuhat eurot
MTÜ Pärnu Lahe Partnerluskogu	3,3 tuhat eurot
MTÜ Pärnumaa Ühistranspordikeskus	8,2 tuhat eurot
MTÜ Eesti Jäätmehoolduskeskus	6,0 tuhat eurot

MTÜ-le Pärnumaa Omavalitsuste Liit ülekantav liikmemaks ja tegevuskulu sisaldab mitmete organisatsioonide tegevuskulusid.

MTÜ-le Pärnumaa Omavalitsuste Liit ülekantavad tegevuskulud ja liikmemaks (eurodes):

Nimetus	2024	2025
Liikmemaks	10 470	10 470
Maakonna identiteet	8 652	8 652
Maakonna arendustegevus	12 225	12 225
Maakonna turundustegevus (SAPA)	1 939	1 939
Maakonna haridus	1 265	1 265
Maakonna kultuuritegevus	7 410	7 410
Maakonna sporditegevus	7 684	7 684
Terviseedendus, elanike heaolu ja turvalisus	21 268	21 268
Arengufond, EL projektide omaosalus	2 414	2 414
Filmifond	1 723	1 723
Ettevõtluskeskkonna arendustegevus (SAPA)	1 892	1 892
Vabaihenduste tegevus (SAPA)	0	0
Varjupaikade MTÜ	14 231	14 231
Loomade varjupaiga rajamine	0	0
POL BÜROO kokku	10 127	10 127
KOKKU	101 300	101 300

04 MAJANDUS

- **Muu majanduse** eelarves on ettenähtud vahendid AS Häädemeeste VK kontoriruumi küttele ja elektrile summas **2,2 tuhat eurot**.
- **Maakorralduse** alla on planeeritud **24,4 tuhat eurot**: valla teede ja kinnistute mõõtmine, servituutide seadmine ja erinevate planeeringute ja uurimistöde finantseerimine:
 - * Teede toimikud
 - * Plaanimaterjali alusel tehtavad toimikud
 - * Munitsipaalteede alused maad
 - * Üldplaneeringu, detailplaneeringute, geoaluste ja projekteerimistega seotud kulud
 - * Servituudid
 - * Advokaadi ja notarikulud, riigilõivud
- **Turismi eelarve 5,0 tuhandest eurost** on ette nähtud randade hoolduseks 5,0 tuhat eurot.
-
- **Kaubanduse eelarves** on ette nähtud summad turgude korrashoiuks **1,0 tuhat eurot**.
- **Ühistranspordi** korraldamiseks (PÜTK) on eelarves **63,0 tuhat eurot**.
- Tegevusala **Üldmajanduslikud arendusprojektid** all on planeeritud eelarves valla üldplaneeringu koostamiseks **50,4 tuhat eurot**.

05 KESKKONNAKAITSE

- **Jäätmekäitlus 11,7 tuhat eurot**.
9,9 tuhat eurot on ettenähtud valla jäätmekäitluse korraldamiseks (sh ohtlike jäätmete vedu) ja 1,8 tuhat eurot on jäätmevalduse mooduli kasutamise tasu.
- **Avalike alade puhastus 280,7 tuhat eurot**.

Valla haljasalade hoolduseks 120,0 tuhat eurot, teede hoolduseks (sh lumelükkamine) 140,0 tuhat eurot, bussijaamade koristuse personalikuludeks ja vahendite soetuseks 20,7 tuhat eurot.

Häädemeeste valla hooldatavate teede pikkus (km):

	maanteed	tänavad	Kokku pikkus (km)
Häädemeeste vald*	205	19*5(95)	300

* Kohalike teede hoiu toetus jaotatakse kohaliku omavalitsuse üksuste vahel proportsionaalselt kohalike maanteed ja tänavate pikkusega, seejuures tänavate pikkus korrutatakse viiega. Teede pikkuse andmed saadakse teeregistrist.

Valla poolt tehtud kulutused ja planeeritavad kulutused valla teedele ja riigi eraldus kohalike teede hoiuks aastatel 2022- 2025 (eurodes):

Aasta	2022	2023	2024	2025
Nimetus	Täitmine	Täitmine	Eelarve	Eelarve
Teede hooldus	231 568	184 609	200 581	140 000
sh lumetõrje	171 792	104 744	100 000	0
Riigi poolt eraldatud kohalike teede hoiu toetus	196 217	204 181	206 341	206 341

06 ELAMU-JA KOMMUNAALMAJANDUS

- **Veevarustus 19,0 tuhat eurot**
Trasside hooldus ja remont, tuletõrjehüdrantide hooldus 19,0 tuhat eurot.
- **Tänavavalgustus 90,6 tuhat eurot.**
Häädemeeste vallal on 910 välisvalgustit.
Tänavavalgustuse hooldus ja remont teostab OÜ Triger. Lepingujärgne maksumus aastas on 25,6 tuhat eurot ja kuus 2,1 tuhat eurot.
Tänavavalgustuse elekter 55,0 tuhat eurot.
Tänavavalgustuse remondimaterjalid 10,0 tuhat eurot.
- **Muu elamu- ja kommunaalmajandus 88,7 tuhat eurot.**
Kalmistute haldamisega ja hooldusega seotud kulud.
Eelarves on arvestatud tarkvara Haudi rent 3,2 tuhat eurot (ülevallaline kalmistute register).
Toetus Pärnu Linnavalitsusele Uulu kalmistu hoolduse eest summas 5,1 tuhat eurot.
Loomade varjupaik (liikmemaks + juhtumipõhine tasu), loomakorjuse ära vedu.

07 TERVISHOID

Tegevusala Muu tervishoid all kajastuvad Uulu perearsti ruumide kulud, Häädemeeste Tervisekeskuse ruumide kulud, Võiste arstipunkti ruumide kulud kokku **16,7 tuhat eurot**.

08 VABAAEG, KULTUUR

- **Uulu Kultuuri ja Spordikeskuse** tegevuskuludeks on eelarves **255,0 tuhat eurot**.
- **Häädemeeste valla kultuuri ja spordi** all summas **69,3 tuhat eurot** kajastuvad:
* Valla traditsioonilised üritused ja valla sportlaste osalemise kulud maakondlikel ning riiklikel valdade võistlustel, ühiskoolitused kultuuri- ja raamatukogutöötajatele summas

52,0 tuhat eurot;

*Valla lastele jõulupakkide soetuseks 10 tuhat eurot;

- **Spordirajatiste ja-klubide tegevustoetused** summas **4,0 tuhat eurot:**
 - SA -le Jõulumäe Tervisespordikeskus 4,0 tuhat eurot.
- **Tahkuranna Avatud Noortekeskuse tegevusteks** koos huvihariduse rahadega on eelarves eraldatud **29,3 tuhat eurot.**
- **Raamatukogudele** on eelarves eraldatud tegevuskuludeks **176,6 tuhat eurot**, sh raamatute ja teavikute soetuseks 30,3 tuhat eurot.
 - Häädemeeste Raamatukogu 111,3 tuhat eurot
 - Uulu Raamatukogu 34,6 tuhat eurot
 - Võiste Raamatukogu 30,7 tuhat eurot
- **Rahva-ja kultuurimajadele** on eelarves eraldatud **380,1 tuhat eurot.**

Kultuuriasutused	2021 täitmine	2022 täitmine	2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
Tahku Tare	31 714	47 801	36 900	39 013	49 268
<i>sh tegevustoetus</i>	19 740	27 053	23 285	26 332	28 452
<i>sh kanalisatsioonisüsteemi ehitus</i>	0	0	0	0	7 686
Kabli Külaselts	37 554	38 387	39 754	44 042	46 162
<i>sh tegevustoetus</i>	20 750	21 005	23 285	26 332	28 452
<i>sh ringide toetus</i>	11 565	11 560	11 560	11 560	11 560
Treimani Rahvamaja	51 720	68 758	78 998	82 845	86 500
<i>sh saali ja vestibüüli akende remont</i>	0	0	0	0	4 000
<i>sh huvitegevuse ringid</i>	1 000	1 000	0	0	0
Häädemeeste Huvikeskus	86 600	88 167	114 812	173 890	198 148
<i>sh seltsimaja mere poolse seina uuendamine(remonttöö)</i>	0	0	0	0	22 770
<i>sh pärandiraha</i>	1 354	2 247	1495	671	0
<i>sh huvitegevuse ringid</i>	10 700	10 700	6 498	7 500	7 500
Kokku	207 588	243 113	270 464	339 790	380 078

- **Häädemeeste Muuseumi** tegevusteks on eelarves **34,6 tuhat eurot.**
- **Muinsuskaitse** all kajastuvad Pätsi platsi hoolduskulud summas **1,5 tuhat eurot.**
- **Ringhäälingu – ja kirjastamisteenuse** all kajastuvad Häädemeeste valla lehe „Liiviranna“ väljaandmise ja kojukande kulud kokku summas **45,2 tuhat eurot.**
- **Muu vabaaeg, kultuur 42,0 tuhat eurot.**
Need rahalised vahendid on spordi ja kultuuri tegevuste ja ürituste toetamiseks ja neid jagatakse vastavalt volikogu poolt vastuvõetud määrusele „Kultuuri-, spordi-, noorsoo- ja haridusprojektide toetuste eraldamise kord“.

09 HARIDUS

Ülevaade Häädemeeste valla hariduselu peamistest näitajatest:

Haridusasutused	Laste arv lasteaia seisuga 10.11.2024	Laste arv koolis seisuga 10.11.2024	Klassikomplektide arv 2024/2025	Rühmade arv 2024/2025
Uulu Põhikool		231	13	
Tahkuranna LAK	23	31	4	2
Metspoole Põhikool		37	5,5	
Häädemeeste Keskkool		144/30 (KK osa)	13	
Uulu Lasteaed	104			6
Häädemeeste Lasteaed	50			4
Kabli Lasteaed	18			2
Häädemeeste Muusikakool		27		
Kokku	195	500	35,5	14

Haridusasutuste (koos koolitoiduga) eelarvete kogusumma on **5 493,6 tuhat eurot** ja järgnevalt haridusasutuse eelarvete mahud (eurodes):

Haridusasutused	2021 täitmine	2022 täitmine	2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
Uulu Põhikool	792 915	1 011 330	1 291 171	1 463 958	1 522 935
Tahkuranna LAK	445 376	476 199	549 094	570 924	638 020
Metspoole Põhikool	342 963	376 327	433 231	466 832	470 540
Häädemeeste Keskkool	875 015	1 035 322	1 163 583	1 247 394	1 228 915
Uulu Lasteaed	489 313	579 376	683 215	755 075	772 085
Häädemeeste Lasteaed	333 080	364 228	451 649	472 080	488 565
Kabli Lasteaed	176 279	173 249	183 800	167 137	194 135
Häädemeeste Muusikakool	166 081	147 988	168 594	194 845	178 446
Kokku	3 621 022	4 164 019	4 924 337	5 338 245	5 493 641

Haridusasutustele riigi poolt eraldatud õpetajate personalikulude summad põhikooli ja keskkooli osas 2025 aastal (aluseks õpilaste arv):

Põhikool	Metsapoole Põhikool	Uulu Põhikool	Tahkuranna LAK	Häädemeeste Keskkool	Kokku
<i>Lastearv tavaõpe</i>	35	226	31	131	423
Riigi eraldus tavaõpe	126 345	815 831	111 906	472 893	1 526 975
<i>Lastearv tõhustatud tugi</i>	1	2	0	13	16
<i>Lastearv eritugi</i>	1	3	0	1	5
Riigi eraldus tõhustatud tugi	4 676	9 352	0	60 788	74 816
Riigi eraldus eritugi	9 352	28 056	0	9 352	46 760
Riigi toetus algkooli ülalpidamiseks	0	0	0	0	0
Riigi eraldus kokku	140 373	853 239	111 906	543 033	1 648 551

Keskkool				30	30
Riigi eraldus				78 557	78 557

Asutus	Metsapoole Põhikool	Uulu Põhikool	Tahkuranna LAK	Häädemeeste Keskkool	Kokku

Õpetajate ametikohad	7,7	20,51	5,06	17,1	50,37
<i>sh põhikool</i>	7,7	20,51	5,06	13,45	48,21
<i>sh keskkool</i>				3,65	3,74
Juhtide ametikohad	1,25	2,0	1,25	2,0	6,5

- **Koolitranspordi** all summas **55,0 tuhat** eurot on valla õpilasveoga seotud teenuse kulud. Teenuse osutamiseks on sõlmitud lepingud Massiaru piirkonna õpilaste transportimiseks FIE Ahto Juhkamiga ja Urissaare piirkonna õpilaste transportimiseks AS- ga Häädemeeste VK. Õpilaste transporti Metsakülast Häädemeestele ja õpilaste transporti Võistest Uulu teostab Järv L.M OÜ.

-**Tegevusalade „Põhi-ja üldkeskharidus“ ja „Lasteaed“** all on ette nähtud eraldised **teistele kohalikele omavalitsustele** nende territooriumil asuvates õppeasutustes käivate Häädemeeste valla õpilaste eest kulude katteks summas **415,0 tuhat eurot**.

Haridusteenused	2021 täitmine	2022 täitmine	2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
Alusharidus- lasteaiateenus	110 000	109 667	176 687	170 000	170 000
Põhi-ja üldkeskhariduse koolitusteenus	135 000	131 821	130 536	115 000	120 000
Huvikoolide haridusteenused	112 000	116 457	118 662	125 000	125 000
Kokku	334 087	357 945	425 885	410 000	415 000

- **Tegevusala „Huviharidus ja huvitegevus“** on summas **15,5 tuhat eurot**.

Riigi poolt eraldatud huvitegevuse rahalised vahendid on summas 6,2 tuhat eurot ja valla poolt eraldatud vahendid on 6,8 tuhat eurot. Vahendeid kasutatakse vastavalt Häädemeeste vallavalitsuse 29.01.2019 määrusele nr 3 „Riigi poolt toetatava Häädemeeste valla huvihariduse ja -tegevuse toetusfondi kasutamise kord“.

MTÜ Kabli Külaseltsi poolt toimuvate laste huviringide rahastamiseks (riigi poolt eraldatud huvitegevuse rahalised vahendid) on arvestatud 2,5 tuhat eurot.

- **Tegevusala „Muu haridus“** on summas **14,5 tuhat eurot**.

Häädemeeste valla parimate õpilaste premeerimiseks 4,5 tuhat eurot ja 10,0 tuhat eurot õpilaste vastuvõtuga seotud ürituseks, õpetajate päeva tänuürituse korraldamiseks ning valla haridustöötajate ühise õppepäeva läbiviimiseks.

10 SOTSIAALNE KAITSE

- **Puuetega inimeste erihoolekandeteenus 24,1 tuhat eurot.** Sotsiaalministeeriumi poolt eraldatud vahendid erivajadustega inimeste igapäevaelu toetamiseks (projektitegevus).

- **Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse kokku 145,1 tuhat eurot.**

Puuetega ja erivajadustega inimeste sotsiaalseks kaitseks (hooldatavate arv seisuga 01.11.2024 oli 34 inimest) eraldatud vahendid kasutatakse hooldajatoetusteks, ühekordseteks toetusteks puudega inimestele ja riiklikeks maksudeks ning abivahendite muretsemiseks ja teenuste eest tasumiseks. Lisaks hüvitatakse isikliku abistaja, tugiisikuteenuse, psühholoogilise nõustamisteenuse, viipekeele tõlketeenuse jne kulutusi. Hooldajatoetuse määr on 30 eurot (raske puue) ja 60 eurot (sügav puue). Personalikuludes on kajastatud kuue isikliku abistaja ja viie tugiisiku töötasud. Eelarvesse on planeeritud 58,0 tuhat eurot raske ja sügava puudega laste (13 last) sotsiaalteenuste eest tasumiseks.

- **Puudega inimese sotsiaaltransporditeenus 136,0 tuhat eurot.**

Sotsiaaltransporditeenust osutab MTÜ Pärnumaa Ühistranspordikeskus (leping 2023-2025). Seda teenust kasutab igakuiselt ja korduvalt 14 lepingulist klienti (dialüüs, koolitransport, erivajadusega isiku teenused väljaspool valda), lisaks ühekordsed sotsiaaltranspordi tellimused. Sotsiaaltranspordi teenust kasutab kuus 24-36 klienti. Hinnad jagunevad isiku omaosaluseks ja KOV makstavaks osaks. 2024. aastal maksid teenuse kasutajad omaosalusena teenuse osutamise eest vallale 9,8 tuhat eurot.

- **Häädemeeste Eakate Kodu 1028,9 tuhat eurot.**

Eakate Kodus on 69 kohta. Tulude poolel on arvestatud täituvuseks 69 kohta (1148,3 tuhat eurot kohamaksust + 20,0 tuhat eurot ravimid+3,0 muud teenused). Personalikuludes on arvestatud 13 kuu palgafondiga, sest asutus toimib 12 kuud, 365 päeva ja 24 tundi. Tuleb tasuda puhkuste asendustega seotud kulud, ületunnitöö, töötamine pühade ajal. Planeeritud on eelarvesse hooldustöötajate palgamäärade tõus 15% võrreldes 2024 aastaga:

- kutsetunnistusega hooldustöötaja 1272 (varem 1106) eurot.
- hooldustöötaja 1070 (enne 930) eurot.
- Eakate kodu ülejäänud töötajate palgatõusuks on planeeritud 10%.

Üldhooldekodude hooldusteenus (KOV- i toetus) 392,1 tuhat eurot.

Toetust on planeeritud 58 hooldekodus viibivale valla elanikule.

- **Eakate koduteenus 29,2 tuhat eurot.**

Alates 01.01.2024 on selle tegevusala all arvestatud rahalised vahendid koduhooldustöötaja personalikuludeks ja majanduskuludeks (varem kajastusid kulud tegevusala Muu sotsiaalne kaitse, tunnus 10 900 all).

- **Muu eakate sotsiaalne kaitse 7,8 tuhat eurot.**

Eakate sotsiaalse kaitse alla kuuluvad eakate juubelitoetused summas 7,8 tuhat eurot.

- **Asendus- ja järelhooldus 26,1 tuhat eurot.**

Asendus- ja järelhooldusteenus on mõeldud väljaspool oma perekonda hooldamist vajavatele lastele. Teenuse eesmärk on iseseisva toimetuleku ning õpingute jätkamise toetamine.

- **Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse 81,9 tuhat eurot.**

Peretoetuste all on eraldatud sünnitoetusteks 27,0 tuhat eurot, matusetootusteks 16,0 tuhat eurot. Sotsiaalteenuste ja muude toetuste all on kajastatud 29,0 tuhat eurot ja see hõlmab isikliku abistaja toetust, psühholoogilise nõustamise toetust, töötutoetust 1,0 tuhat eurot, õppetootusi 10,0 tuhat eurot ja muid ühekordseid toetusi summas 10,0 tuhat eurot.

2025 aastal on planeeritud koolitoetuse suuruseks 150 eurot (seni 100 eurot).

Peretoetuste all kajastuvad kaks projekti: valla osalus projektis „Imelised aastad“ summas 4,0 tuhat eurot ja valla osalus projektis „Tuleohutu kodu“ summas 5,0 tuhat eurot.

- **Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele 10,3 tuhat eurot.**

Võiste sotsiaalkorterite haldamisega seotud kulud.

- **Riiklik toimetulekutoetus 88,6 tuhat eurot.**

Riigieelarvelised vahendid, mis eraldatakse riigi poolt kehtestatud toimetulekupiirist allapoole jäävate inimeste toetusteks ja toimetuleku toetuse korraldamise hüvitamiseks. Eraldised laekuvad vastavalt eelnevatel perioodidel tehtud kulutustele.

- **Muu sotsiaalne kaitse 158,2 tuhat eurot.**

Personalikuludes on arvestatud rahalised vahendid sotsiaalnõuniku, sotsiaalspetsialisti, lastekaitseõuniku ja puuetega inimeste hoolekandespetsialisti ametikohta tarbeks. Alates 01.01.2024 on tegevusala Eakate koduteenus alla viidud koduhooldustöötaja personalikulud ja majanduskulud.

Sotsiaaltöötajate kasutuses olevate sõidukite (2) ülalpidamiskulud ja isikliku sõiduauto kasutamise kulud summas 15,0 tuhat eurot.

- Sotsiaalvaldkonna kuludeks on eelarves kokku eraldatud **2133,2 tuhat eurot**.

Nimetus	2021 täitmine	2022 täitmine	2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
Puudega inimese erihoolekandeteenus	20 379	36 765	20 322	24 105	24 105
Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	64 688	92 260	96 069	12 500	12 500
Puudega inimese tugiisikuteenus	0	0	0	20 070	20 070
Puudega täisealise isiku hooldus	0	0	0	22 100	22 100
Puudega lapse lapsehoiuteenus	0	0	0	33 000	52 000
Puudega inimese sotsiaaltransport	4 950	55 053	127 083	110 000	136 000
Eakate kodu	665 173	816 400	968 170	922 043	1 028 870
Üldhooldekodude hooldusteenus (KOV)	0	0	192 426	357 761	392 140
Muu eakate sotsiaalne kaitse	100 215	120 561	79 043	7 195	7 800
Eakate koduteenus	0	0	0	29 210	30 915
Asendus-ja järelhooldus	34 714	0	0	26 136	26 136
Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	109 213	154 819	84 724	85 595	81 940
Lapse tugiisikuteenus	0	0	0	38 375	38 380
Turvakoduteenus	0	0	0	200	200
Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	9 790	16 923	9 350	10 272	10 275
Riiklik toimetulekutoetus	65 416	115 141	98 910	81 016	88 604
Võlanõustamisteenus	0	0	0	2 100	3 000
Muu sotsiaalne kaitse	41 868	59 251	168 620	145 198	158 160
Kokku	1 116 406	1 467 173	1 844 717	1 926 876	2 133 195

INVESTEERIMISTEGEVUS

KOFS uue jaotuse järgi koostatakse eelarves eraldi eelarveosa investeeringute kohta. Selles eelarve osas on toodud nii tulud kui ka **kulud**.

Sissetulekutena on selles eelarve osas kajastatud järgmised kanded:

- Sihtotstarbelised toetused põhivara soetuseks **160,0 tuhat eurot**;
 - 1) hajaasustuse projekti toetus 60 tuhat eurot;
 - 2) Jäätmejaama hoone ehituseks projektitoetus 100,0 tuhat eurot.
- Tulu hoiuste intressidest **10,0 tuhat eurot**;
- Põhivara müük(Uulu korter) **100,0 tuhat eurot**.

Väljaminekutena summas **765,8 tuhat eurot** on kajastatud selles eelarve osas järgmised kanded:

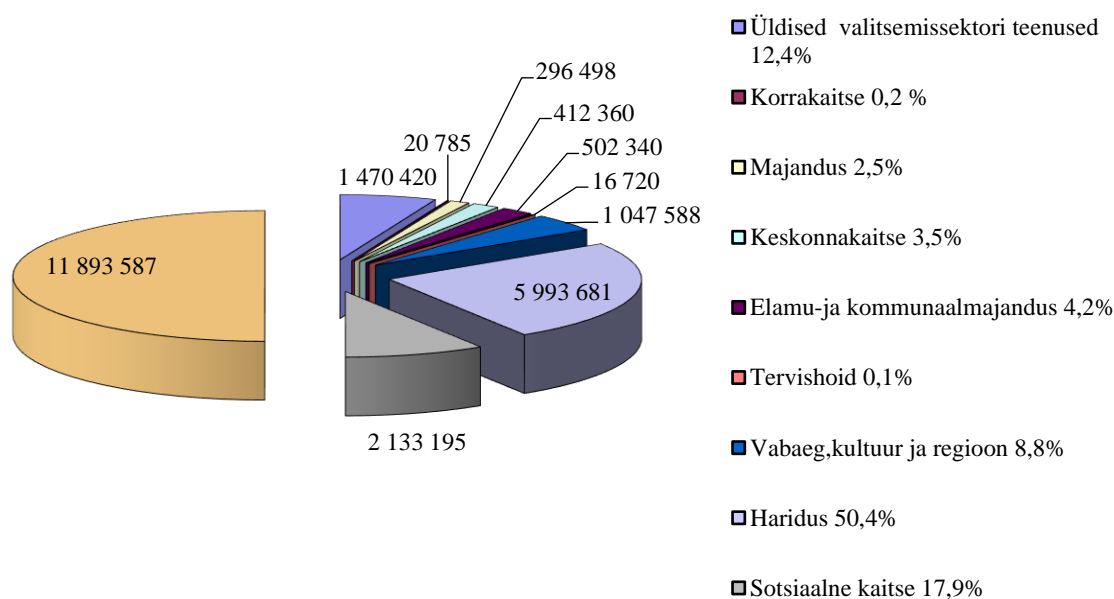
- laenu intresside tasumine **181,8** tuhat eurot;
- AS Häädemeeste VK aktsiakapitali suurendamine **184,0** tuhat eurot;
- investeeringud teede ehitusse ja renoveerimisse **150,0** tuhat eurot;
- Kabli Seltsimajale kasutusloa taotluseks vajalike tööde teostamine (projekt) summas **10,0** tuhat eurot (2024-st aastast ületulev summa);
- Jäätmejaama hoone ehitus **120,0** tuhat eurot (2024-st aastast ületulev summa);
- hajaasustuse programmi toetused **120,0** tuhat eurot.

Eelarve põhitegevuse kulude ja investeeringute maht valdkondade lõikes kokku on **11 893,6 tuhat eurot**. Eelarves on põhitegevuse kulud ja investeeringud koostatud vastavalt valdkondade klassifikaatorite alusel, mis on sarnane seni kehtivaga.

Põhitegevuse kulude ja investeeringute jaotus valdkondade lõikes on järgnev (eurodes):

Tunnus	Nimetus	2023	2024	2025
		täitmise	eelarve	eelarve
01	Üldised valitsemissektori teenused	1 208 144	1 388 520	1 470 420
03	Korraldus	0	71 017	20 785
04	Majandus	387 202	1 099 281	296 498
05	Keskkonnakaitse	343 752	567 724	412 360
06	Elamu- ja kommunaalmajandus	468 899	697 425	502 340
07	Tervishoid	65 079	16 471	16 720
08	Vaba-aeg, kultuur ja regioon	826 413	967 389	1 047 588
09	Haridus	5 717 196	6 668 252	5 993 681
10	Sotsiaalne kaitse	1 844 717	1 926 876	2 133 195
	Valdkonnad kokku	10 861 402	13 402 955	11 893 587

2025 aasta põhitegevuse kulude ja investeeringute jaotus valdkondade lõikes

FINANTSEERMISTEGEVUS

Finantseerimistegevuse eelarveosas on kajastatud:

Valla laenude tagasimaksed AS SEB Pangale ja AS Swedbankile summas 534,9 tuhat eurot.

Seisuga 31.detsember 2024. a on valla laenukoormus 4758,5 tuhat eurot (40,3% 2025.a. põhitegevuse tuludest). Lubatud piirmäär aastal 2025 on 75% vastava aasta põhitegevuse tuludest, kui põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude kümnekordne vahe on väiksem kui 80 % vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest. Edaspidi hakkab vähenema 5% võrra igal järgneval aastal kuni 60 %-ni (2028. a).

Finantseerija	Lepingu nr	Tähtaeg	Laenu jääk 31.12.2024	Intressimäär	sh euribor	sh panga marginaal	Euribori muutuse kuupäev
AS Seb Pank	2017016468	31.12.2027	55 042	4,576	3,676	0,9	15.01.2025
AS Seb Pank	2017023685	30.09.2027	34 576	4,114	3,064	1,05	15.04.2025
AS Seb Pank	2021015934	06.07.2030	1 020 635	4,009	3,239	0,77	20.03.2025
AS Seb Pank	2021013108	09.08.2031	1 027 523	4,097	3,367	0,73	20.02.2025
AS Seb Pank	2024007878	15.05.2034	600 000	0	0	0,934	0
AS Swedbank	19-090316-JI	04.09.2029	2 020 734	4,119	3,379	0,74	04.03.2025
KOKKU			4 758 510				

Vastavalt Häädemeeste Vallavolikogu otsustele garanteerib Häädemeeste Vallavalitsus Aktiaselts Häädemeeste VK-le laenu summas 1781,7 tuhat eurot (tähtaeg 01.06.2042) ja laenu (enne vee-ettevõtete ühendamist osauhing Vesoka laen) summas 140,6 tuhat eurot (tähtaeg 04.06.2026) (laenu jäägid seisuga 31.12.2024.a.).

LIKVIIDSED VARAD

Selles eelarve osas näidatakse eelarve aastavahetuse 2024/2025 likviidsete vabade vahendite (rahalise jäägi) muutumine 2024. aasta lõpuks (eeldatav).

Jääk 1. jaanuaril 2025 374,3 tuhat eurot

Jääk 31. detsembril 2025 0 tuhat eurot

ÜLEMINEVAD JA ÜLETULEVAD KOHUSTUSED

KOFS § 27 kohaselt eelmise aasta eelarves ettenähtud, kuid tegemata jäänud väljaminekute tegemine jooksva eelarveaastal kavandatakse kas eelarvega, kui eelarve on aasta alguseks vastu võtmata, või lisaelarvega. Ülekantud väljaminekuid võib kasutada eelmise aasta eelarves määratud otstarbeks.

Eelarve või lisaelarvega võib kavandada eelarveosades kogusummana eelmisel eelarveaastal tegemata jäänud väljaminekuid, kui need tulenevad:

- investeeringute elluviimiseks sõlmitud lepingust või välja kuulutatud riigihankest
- sõlmitud lepingu alusel põhivara soetuseks antavast sihtfinantseerimisest
- sõlmitud lepingu alusel saadud sihtfinantseerimisest

Nimekiri investeeringu objektidest, mis kavandati 2024.aasta eelarves, kuid jäid tegemata või lõpetamata, lisatakse 2025 aasta eelarvesse eelarve II lugemise käigus.

Vallavalitsuse nõusolekul on 2025. aasta eelarvesse planeeritud järgmised 2024. aastal tegemata jäänud väljaminekud:

1. Asendus- ja järelhoolduse toetus 26 136 eurot.
2. Üldplaneeringu KSH läbiviimine, Oü Lemma, 23 302 eurot.

EELARVE SEOSSED ARENGUKAVA JA EELARVESTRAATEGIAGA

KOFS § 22 lg 2 punkti 2 kohaselt peab eelarves olema toodud ülevaade arengukavas ja muudes arengudokumentides (eelarvestraateegias) kajastatud eesmärkide kavandatavast täitmise plaanist eelseisval eelarveaastal ning nende täitmiseks kavandavatest tegevustest.

Arengukava on aluseks erinevate eluvaldkondade arengu kavandamisel. Eelarvestraategia viib arengukava kooskõlla valla reaalsete rahaliste võimalustega. Valla arengukava (perioodiks 2024 - 2028) uuendamisel töötati põhjalikult läbi valla eelarvestraategia ja investeerimisprioriteedid, kuid volikogu ei kinnitanud arengudokumente 15. oktoobriks 2024. a. 2025. aasta valla eelarve koostamisel on lähtutud jätkuvalt kehtivast Hädemeeste valla arengukavast ja eelarvestraategiast perioodiks 2023-2027, mis on vastu võetud Hädemeeste Vallavolikogu 12.10.2023 määrusega nr 12.

Eelarvestraateegias kavandatud investeeringud 2025	Maksumus eurodes
Hajaasustuse programm	120 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	60 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	60 000
Uulu lasteaia ehitamine	4 000 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	3 478 260
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	521 740
Valla teed (teehoiukava)	150 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	150 000
Veevõtukohtade rajamine (ÜVK)	14 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	14 000
09 Hädemeeste Keskkooli staadioni projekti koostamine	1 000 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	600 000

2025. aasta eelarves on kajastatud hajaasustuse programmi vahendid, valla teede renoveerimise vahendid. Veevõtukohtade rajamise vahendid on kajastatud veevõtukohtade jooksva remondi ja hoolduse kuluna. Uulu Lasteaia ehitamise ja Häädemeeste Keskkooli staadioni ehituse vahendeid ei ole eelarves kajastatud, kuna mõlema objekti tööd on alles kas planeeringu või projekteerimise staadiumis (tööd on kajastatud 2024. aasta eelarves). Kehtiva eelarvestrateegia kohaselt on nimetatud objektide finantseerimine planeeritud teha toetuste kasutamisega, kuid hetkel ei ole teada objektide maksumused ja samuti pole avatud vastavaid toetusfonde.

EELARVE ERINEVUS EELARVESTRAATEEGIAGA

Erinevused 2025. aasta eelarve ja eelarvestrateegia vahel tulenevad peamiselt 2024. aasta eelarve tegeliku täitmise põhjal andmete täpsustamisest ja Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi prognoosandmete muutusest tulumaksu laekumise, tasandus- ja toetusfondi kohta. Olulisemad muudatused on allpool olevas tabelis.

	2025 eelarve	2025 eelarvestrateegia (nov 2024 seisuga)	Erinevuse selgitus
PÕHITEGEVUSE TULUD			
Põhitegevuse tulud kokku	11 784 146	11 588 922	Muutused on tingitud kõikide tulude väiksemast prognoosist eelarvestrateegias (tehtud august 2023).
sh maksutulud	6 254 500	6 215 610	Tulumaksu laekumise kasvu prognoos eelarves 5 % (võrreldes 2024 aastaga), eelarvestrateegias 5%. Maamaksu laekumise suurenemine eelarves 115,4 tuhat eurot
sh tulu kaupade ja teenuste müügist	2 004 685	1 700 000	Lasteaedade kohatasu tõus (alampalga tõus) ja toidupäeva maksumuse hinna tõus; Eakate Kodu kohamaksu tõus, hoonestusõiguse tasu suurenemine.
sh saadavad toetused	3 434 961	3 583 382	Muutused on tingitud riigipoolsetest eraldistest, põhiliselt hariduse- ja sotsiaalvaldkonnas. Elanike arvu ja õpilaste arvu vähenemine.
PÕHITEGEVUSE KULUD			
Põhitegevuse kulud kokku	11 127 787	10 110 362	Põhitegevuse kulud kokku suurenevad peamiselt tööjõukulude (haridusvaldkond, alampalk) ja majandamiskulude kasvu tõttu (käibemaksu tõus 2% ja hindade tõus)
sh antavad toetused	947 754	800 000	Muutused on tingitud uuest hooldustoetuse rakendumisest

sh personalikulud	6 816 466	6 086 816	Muutused on tingitud palkade kasvust haridusvaldkonnas ja alampalga tõusust
sh majandamiskulud	3 232 967	3 103 546	Muutused on tingitud peamiselt hindade tõusust ja käibemaksu määra muutusest
sh muud kulud	130 600	120 000	Reservfond ja riigilõivud
INVESTEERIMISTEGEVUS			
Põhivara müük	100 000	0	2024 aastal müümata vara
Põhivara soetus	280 000	5 164 000	Investeeringud kajastatud vastavalt kehtivale arengukavale ja eelarvestrateegiale. Arvestatud investeeringu objektide Uulu Lasteaed (detailplaneering on koostamisel, projekteerimisega pole alustatud) ja Häädemeeste Keskkooli staadion (käib projekteerimine) hetkeseisu eelarve koostamise ajal (november 2024).
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine	160 000	4 138 260	Saadav sihtfinantseerimine on kajastatud vastavalt arengukavale ja eelarvestrateegiale. Eelarves arvestatud investeeringu objektide Uulu Lasteaed ja Häädemeeste Keskkooli staadion hetkeseisu (november 2024).
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine	120 000	120 000	Hajaasustuse projekti toetust 2025 aastal planeeritud 120 tuhat eurot .
Osaluste soetus	184 000	189 000	AS Häädemeeste VK
Finantskulud	181 800	160 000	Euribor küll väheneb, aga suurenemine on arvestatud 2,5%.
FINANTSEERIMISTEGEVUS			
Kohustuste võtmine	0	500 000	Kohustuste võtmine on planeeritud vastavalt vajadusele (investeeringute omaosalus).
Kohustuste tasumine	-534 902	-475 230	Võetud laenud on valdavalt annuiteetmakse graafikutega ning madalama intressiga perioodil on laenu põhiosa maksed suuremad 2025 lisanduvad 2024 aastal võetud laenu tagasimaksed.

LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	- 374 343	-88 319	2024/2025 aastavahetuse jääk ning seda saab kasutada 2024. aasta eelarve kulutuste katteks

Eelarve peab kajastama koostamise aja parimat teadmist ja käima muutuva ajaga kaasas. Häädemeeste Vallavalitsus lähtus 2025. aasta eelarve eelnõu koostades arengukavas ja eelarvestraategias sätestatust, aga lähtus ka strateegia ja eelarve koostamise aja vahel täpsustunud 2025. aasta vajadustest.

Eelarve seletuskirja lisa on välja toodud ka 2021, 2022, 2023 ja 2024 aasta võrreldavad andmed. Eelarve projekt on läbi arutatud kõigi valla hallatavate asutustega ning vallavalitsuse liikmetega.

Koostas
Valli Tiido
finantsjuht